EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

VSTUPNÍ ČÁST

Název modulu

Gotické umění v Evropě

Kód modulu

82-m-4/AC97

Typ vzdělávání

Odborné vzdělávání

Typ modulu

odborný teoretický

Využitelnost vzdělávacího modulu

Kategorie dosaženého vzdělání

M (EQF úroveň 4)

Skupiny oborů

82 - Umění a užité umění

Komplexní úloha

Obory vzdělání - poznámky

- 82–41–M/03 Scénická a výstavní tvorba
- 82–41–M/05 Grafický design
- 82-41-M/17 Multimediální tvorba

Délka modulu (počet hodin)

16

Poznámka k délce modulu

Platnost modulu od

30. 04. 2020

Platnost modulu do

Vstupní předpoklady

absolvování modulů:

- Úvod do dějin kultury
- Raně křesťanské umění
- Románské umění

JÁDRO MODULU

Charakteristika modulu

Cílem modulu je osvojení znalostí vzniku a vývoje gotického umění v Evropě.

- modul je zaměřen na gotické umění v Evropě, v časovém rozmezí (12. - 15. toletí). Žák se seznámí s principy, druhy

a formami gotické architektury, malby a sochařství.

Po absolvování modulu žák

- popíše charakteristické rysy
- vyjmenuje nejvýznamější památky
- určí základní druhy, techniky, materiály a formy užitého umění v gotice

Očekávané výsledky učení

Žák:

- charakterizuje základní členění a datace jednotlivých vývojových etap gotického umění
- vystihne základní principy, druhy a formy gotické architektury
- popíše vývoj gotické architektury s použitím odborné terminologie a vyjmenuje nejznámnější památky v Evropě
- určí základní techniky, materiály a náměty v gotické malbě
- popíše principy a vývoj gotické malby s použitím odborné terminologie a vyjmenuje nejznámnější památky v Evropě
- popíše základní techniky, materiály a náměty v gotickém sochařství
- popíše vývoj gotického sochařství s použitím odborné terminologie a vyjmenuje nejznámnější památky v Evropě
- popíše základní druhy a techniky užitéhjo umění a písemnictví v gotice
- jmenuje základní památky písemnictví a užitého umění

Obsah vzdělávání (rozpis učiva)

1. Gotické umění v architektuře

- Obecně
  - vznik, časové vymezení a dělení
  - historické a společenské kontexty
  - projevy, prvky, znaky, náměty, symbolika
  - druhy a rysy (chrám, katedrála, lomený oblouk, klenba, opěrný systém, obytný dům, hrad, užitkové stavby, urbanismus, města)
  - principy
  - materiály
- Francie
  - druhy a rysy
  - materiály
  - památky (Notre Dame, Chartres, Reims, Rouen, Amiens, Mont st. Michelle, Sainte Chapelle)
- Německo
  - druhy, rysy
  - materiály
  - památky (Kolín n. Rýnem, Strassburg, Freiburk)
- Anglie
  - druhy, rysy
  - materiály
  - památky (Lincoln, Canterbury, Walles, Westminster, Canbridge)
- Itálie
  - druhy a techniky
  - materiály
  - památky (Milán, Siena, Benátky, palácové stavby - Florencie, Siena, Bologna, Benátky)
- Španělsko a Portugalsko
  - rysy a materiály
  - kontext s ostatní Evropou

2. Gotické umění v sochařství

- obecné rysy, vlivy a historické kontexty
- matriály, techniky, druhy, principy zobrazení a náměty
- Francie
  - druhy a rysy
  - materiály, techniky
  - památky (St. Denis, Amiens, Notre Dame, Krásný bůh, Madona, Remeš, náhrobky)
- Německo
  - druhy, rysy, techniky
  - náměty, materiály

    - památky, autoři (Naumburský mistr, Strassburg)
- Itálie
    - druhy, rysy, techniky
    - náměty, materiály
    - památky, autoři (rodina Pissano)
- ostatní země (Anglie, Španělsko a Portugalsko)
    - druhy a techniky
    - materiály, náměty
    - kontext s ostatní Evropou

3. Gotické umění v malířství

- Itálie
    - druhy a rysy
    - materiály, principy, techniky
    - památky a autoři (Giotto, Gaddi, Lorenzzeti, da Modena)
- Německo
    - druhy, rysy, techniky (Kolínská a Švábská škola)
    - náměty, materiály
    - památky a autoři (Balduineum, Manessův rukopis, Kronika Rudolfa z Emsu)
- Nizozemí a Holandsko
    - druhy, rysy, techniky
    - náměty, materiály
    - památky a autoři (Bosch, bratři van Eyckové, van der Weyden, Memling, van der Goes)

Učební činnosti žáků a strategie výuky

Strategie učení: ve výuce se doporučuje kombinovat níže uvedené metody výuky.

Metody slovní:

- odborný výklad s prezentací

Přímé vyučování:

- přednes s použitím odborné literatury
- orientace žáků v učivu (diskuze, seminární práce, ústní zkoušení)
- hodnocená samostatná práce

Specifikace samostatné práce:

- teoretická část (teoretický popis tématu)
- praktická část (souvislá prezentace a formulace tématu na základě vlastního studia)
- závěr (výsledky práce)
- 6 až10 stran včetně příloh (schémata, fotografie, aj.)

Učební činnosti žáků:

- seznámí se s členěním a datací gotického umění v Evropě
- charakterizuje gotickou architekturu
- charakterizuje gotickou malbu
- charakterizuje gotické sochařství
- charakterizuje význam gotického umění pro další vývoj společnosti a kultury
- aktivně se zapojuje do výuky a zodpovídá kontrolní otázky vyučujícího

Zařazení do učebního plánu, ročník

1. ročník

VÝSTUPNÍ ČÁST

Způsob ověřování dosažených výsledků

Písemná nebo ústní forma zkoušení

- základní pojmy a terminologie, autoři a památky

Samostatná práce žáků:

- zpracování samostatné práce

V rámci výuky jsou ověřovány především teoretické dovednosti formou samostatné práce.

Ověřované okruhy:

- členění, datace a charakteristika gotického umění
- gotická architektura
- gotická malba
- gotické sochařství
- charakteristika a význam gotického umění pro další vývoj společnosti a kultury

Kritéria hodnocení

Prospěl – neprospěl

Prospěl: samostatné předvedení orientace v učivu a správné řešení úkolů

- ústní forma zkoušení: úplné a správné řešení úkolů
- písemná forma zkoušení: úplné a správné řešení písemné práce včetně grafické úpravy

Neprospěl: nedokáže se orientovat v učivu, úkoly řeší jen s pomocí učitele

- ústní forma zkoušení: zkoušení má po obsahové stránce větší závady
- písemná forma zkoušení: neúplné řešení písemné práce s většími závadami

Pro splnění modulu ho musí žák absolvovat s maximální absencí do 20 %.

Doporučená literatura

PIJOAN, José. *Dějiny umění 4.* Odeon : Praha, 1979. ISBN: ISBN: 01-502-79

SYROVÝ, Bohuslav. *Architektura – svědectví dob.* SNTL : Praha, 1974.

GOMBRICH, H. Ernst. *Příběh umění.* ARGO : Praha, 1997. ISBN: 80-7203-143-0

MRÁZ, Bohumír. *Dějiny výtvarné kultury 1*. IDEA SERVIS : Praha, 2002. ISBN: 80-85970-39-2

ULLMANN, E. *Svět gotické katedrály.* Praha: Vyšehrad, 1987. 1. vydání.

TOMAN Rolf, *Gotika*. SLOVART Rok vydání: 2005, ISBN: 80-7209-668-0

Poznámky

Obsahové upřesnění

OV RVP - Odborné vzdělávání ve vztahu k RVP

Materiál vznikl v rámci projektu Modernizace odborného vzdělávání (MOV), který byl spolufinancován z Evropských strukturálních a investičních fondů a jehož realizaci zajišťoval Národní pedagogický institut České republiky. Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Kristýna Boháčová. Creative Commons CC BY SA 4.0 – Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.